

ಯವರೇ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ ಮೂರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಎಂ.ಟಿ.ಯವರ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಮುಂದೆ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಂ.ಟಿ.ಯವರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದಕ ಸಿ. ರಾಘವನ್, ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಇವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರು.

ಎಂ.ಟಿ.ಯವರನ್ನು ಮೊದಲು ಭೇಟಿಯಾದುದು 2009ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೆಮಿನಾರ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಎಂ.ಟಿ.ಯವರ ಮನೆ 'ಸಿತಾರ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ತಮಿಳು ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ತೋಪ್ಪಿಲ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೀರಾನ್ ಜೊತೆಗಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೇ ಮಾತುಕತೆಗಳು ನಡೆದುವು. ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇದ್ದುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬರ್ಷೀರ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳೂ ನಡೆದವು. 'ಅವರು ಮಲಯಾಳಂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೆಮ್ಮೆ' ಎಂದರಲ್ಲದೆ, ಬರ್ಷೀರ್ ಜೊತೆಗಿನ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧದ ಬಗೆಗೂ ಹೇಳಿದರು. ಬರ್ಷೀರ್ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಥೆಗಾರರೆಂದು ನುಡಿದರು. 'ತಾವು ಆತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೀರಾ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಕಥೆಗಾರರು, ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಆತ್ಮಕತೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದೆ' ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 'ಆತ್ಮಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದರು. ಅವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿದ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯ ಅರಿವಾದಿತ್ತು.

ಮತ್ತೆ ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು, ಪಾಲಕುನ್ನು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಎಂ.ಟಿ.ಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಮಾತು ಕಡಿಮೆ. ಮೌನ ಸಂಭಾಷಣೆ. ದೇಶ, ವಿದೇಶಗಳ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ

ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎಂ.ಟಿ. ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲವಾದರೆ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಓದದ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಇರಲಾರದು ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಅವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಓದುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು, ಬರವಣಿಗೆ ಮಾಡಲು ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳ ದುಡ್ಡಾಗಿ ಪರದಾಡಿದ್ದು, ಅವರಿವರಿಂದ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿಸಿ ಟುಟೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದು, ಬಡತನದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಪದವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಎಂ.ಟಿ. ಮೌನದ ನಡುವೆ ನುಡಿದಿದ್ದಿ. 'ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಅವ್ಯಾವುವೂ ಮಲಯಾಳಂನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ವಿಷಾದವನ್ನೂ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಿ. ಪ್ರೇಮಚಂದ್, ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ಲೇಖಕರು. ಫಣೀಶ್ವರನಾಥ್ ರೇಣು, ಸಾದತ್ ಹಸ್ಸನ್ ಮಂಟೋ, ಸುನಿಲ್ ಗಂಗೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ ಮೊದಲಾದವರ ರಚನೆಗಳು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದವಾಗಬೇಕು ಎಂದೂ ಎಂ.ಟಿ. ಹೇಳಿದ್ದಿದೆ.

2023ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೋಲಿಕೋಡಿನ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ವೈಕಂ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬರ್ಷೀರ್ ಮಗ ಅನೀಸ್ ಬರ್ಷೀರ್ ಜೊತೆಗಿದ್ದರು. ಅರಮನೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಮನೆಯ ಕಿರುದಾರಿ ಈ ಬಾರಿ ಅಗಲವಾಗಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. 'ಸಿತಾರ'ವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಎಂ.ಟಿ. ತುಂಬಾ ಸೊರಗಿದ್ದರು. ಮಾತನಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಇದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹೋಗಬೇಕಾದ ತವಕದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದವು. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬರ್ಷೀರ್ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಬಗೆಗೆ ಅನೀಸ್ ಬರ್ಷೀರ್ ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು. 'ಮಲಯಾಳಂ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ